

Sthavā' Rajam.

A DEVOTIONAL TREATISE

IN
Telugu Verse.

RAJAH M. BHUJANGA'ROW.

EASTER, 1920

CHANDRIKA PRESS, GUNTUR

SL No 816
9/80/16
8566-2222
9938

PREFACE.

This is a little book that can very well be used for individual devotional purposes. Appreciable traits of all Godly qualifications and human wants find a place in it. In daily life whenever a man feels disgusted with the daily professional turmoils, he will derive much strength and peace of mind if he will read a few stanzas with understanding. A perusal of a few verses will certainly raise the reader from the Human plane to that of Divine.

I wrote this book in the month of September 1918. Then I was obliged to spend a month in Mr. K. Kanniah Chetty's Choultry in Tondiarpet, Madras, when I placed my eldest daughter as an inpatient in Mission Rainy Zenana Hospital for an abdominal operation.

The style of the book, is, no doubt, a little elevated, but it can easily be mastered. No devotional ecstasy can be reached in the ordinary language of the dialogue, and good musical rhythm also cannot be obtained.

My labour will amply be repaid if it brings joy to atleast a few souls that are yearning after God. I send this to my friends as an Easter remembrance.

Guntur, }
25th March 1920.

RAJAH M. BHUJANGA ROW.

స్వ రాజము.

మః తవిపుల్ వీరని భక్తి యుక్తి జగదాధారున్ మణోమందిరం

బున నిచ్చల్ నివసించు జేయు నురు నైపుణ్యంబు పుణ్యంబునం
గనుచో నైహిక వాంఛ దీరు భూక దుర్గంజానె? నీ దివ్య పా
వన కాదుణ్యా కటాక్ష వీక్షల వలభ్యం దైది? రోమసుప్రభూ॥

మ॥ జలభాగంబున బుద్బుదంబు లెటు లాశ్చర్యంబునాఁ బుట్టి యా
సలి లాంతంబున నుత్తరక్షణమున న్నాక్షాల్లయం బందు; భూ
స్థలి జీవాత్మలు నట్లె పుట్టి సమయతాన్; ధర్మం బడే. రోమనాన్
నిలవై గప్ప నుభానుభూతికి సలం తేమానా? రోమసుప్రభూ॥

మ॥ ఇవనం బాదిగ మృత్యురక్తం గత మహ్మలంబు పంపా ప్రతా
దహకన్ శేషమృతాచి యీగ్గ గతి సంతాపంబునన్ మృగ శీ
వున కి ఇవ్వు ఫలంబు యేమన్ దమతీభూతోక్తులాచారమం
నొసర నిట్టుటయేకదా! కెలుపు మాత్యోక్తంస! యేనుప్రభూ॥

మ॥ ధరణి న్నిదయ లేనివారలు నిరాధారుల్, తుణం బైన ని

ల్వరు సంసార తరంగ జృంభణకు; భీభత్సంబుగా కేమగుం;

బరితా పానల తప్త మానస తనువ్యాపార మగ్నాత్మక

నరులం బాపభరంబునుండి కరుణం గాపాడు కేనుప్రభూ॥

మ॥ తుణమైన వృషజాల మీఠువి భవ త్వంకల్ప కౌన్యంబుగా;

గణియింప ప్రవియింపజాలము మనాత్కార్యంబులన్ ధాత్రిపై;

నలుమూత్రంబును మాయధీపములు గా వాధ్యాత్మికావస్థ; లో

| ప్రబుతాశేక మహాజ్ఞాను! యనుకంపస్యాంత ! యేనుప్రభూ॥

మ॥ కృత పాపాఁగు జహగిల్లొనుటయె ధాత్రిన్నీకు నెలపు స
 ద్వ్యతిమేయంబు స్వభావజన్మము ధైర్యవైరము ల్లాల్పగా
 తెలిలంబెందును నిల్వైమడిసి యావిరూపక దివ్యస్వరూ
 ప, తనూ తెభవమంది మాద్యుత్తలఁ బ్రోవనించు నేనుప్రభూ॥
 మ॥ ఘటికాయంత్రము కీలగ్రదిప్పి విడువం గాలంబు సూచించియా
 దట గేర్తిప్పనినొ నిలంబకఁ గలిన్ ధాత్రిజనంబెపు నీ
 పటుకారుణ్య కటాక్ష లేక గుణ సంప్రాప్తిం జరించుకొ ధరం
 జటులప్రాభవ లోక రక్షణ సదాచారాక్ష్య యేసు ప్రభూ
 మ॥ కడు సాన్నిధ్యమునందు గల భవదాకారంబు నీక్షింపకే
 పుడమి శాసనపు లవ్యమార్గములకుం బోఁజూతు రిచ్చేకదా!
 వడిగా బొలు ప్రవాహము నిగ్గడిచి పోకం గా బ్రహ్మసార్థ లా
 నడుమ నిగ్గించు మరీచికల్ గనెదలో శాస్త్రియాత్మియేసు ప్రభూ॥

మ॥ XX తాంబ ప్రిచర త్తాళి భువి = గంగార్ధ చందంబునన్
 జగదంతస్థిత జీవహాకము పరశేచ్ఛం బొంది యుండుం గదా!
 భగవత్పాద కథా సుధారసము నానాభాసించు భాగ్యంబు మా
 కౌగి సంధానము జేయు మీశ్వరసుతా! యోక్త్రస్తు యోను ప్రభూ
 మ॥ ధర సంతానము మారుత్రో కల జనన్ రాక్షిణ్యరం దండు లా
 దరయొప్పుం దమసంతతి నృనుప సాధ్యంతానుపాయంబుల,
 నిరతింజేయుదు రట్లె దైవము ధరన్నిన్ని నీసిల్పజే
 నరయన్ లోకము నుద్ధరించె గృపపే శాశ్వర్య మేను ప్రభూ॥
 మ॥ నరజన్మంబునొసంగనేల, చిదచన్ సాఖ్యపశాఖ్యుడను
 ర్భరహర్గంబుల ప్రదోయనేల యనుచున్ బ్రహ్మించినన్ దేశికుల్,
 పరశాత్మాగ్రులనే భయాకహ నయప్రాప్తిన్ స్వకుల్యాధ్యులె
 పరలంజేయుదు రట్లె నీవుననుచున్ భావించు నేను ప్రభూ॥

మ॥ ధరవేదాంతములెన్నో యుద్భవములై దై వస్వరూపంబు రూ
పరజేయి పురులొపపగములై సాధారముంగొంచు ని
పురయన్నేరక వ్యర్థవృత్తిగచున్ వ్యామోహముంగందు కి
దురవస్థం దొలగించి పాపుము ప్రబాదులుంబు నేసు ప్రభూ॥

12

మ॥ కలిగెన్ మానవజన్మ కారణము లేకాలంబునన్ గోచరం
బులు గావేరికి, ద్రుత్వస్థ! కిజనుల్ పోవేలినోజూచినన్
ఫలమున్ శూన్యము; గాన జన్మకరియంతులబాలు మార్గంబు ని
మ్మల జూపింపుము శ్వేత్తిసోదర! కృతామోఘూర! యేసు ప్రభూ॥

13

మ॥ క్షణమైనన్ పరితాపశూన్యముగ యేండ్చివేసే గావింప మా
కలఁమాతల్లింబుచు వీలుకల్గెను; పృథు వ్యాపార సాంపారికా
ల్పణ భారంబున మున్గి యెదుచు; పాల నన్య నానాబు ఘ
ర్షణ యుత్తాంజలి శేషం దనివివేరం గ్రీస్తు యేసు ప్రభూ॥

14

శక్తి నిరూపిం గలిగింపుము, ఇ! దయ నొయ్యం గిస్తు రేమి పోదు॥ 17

మ॥ నిను సాత్వి స్మరనముచారి కిల సాన్నిధ్యంబునందురుదమం
చుడు వాక్రచ్చితి నాట భీతి నులంచు నిక్కలాకుండ్రనై
తిని సాకున్ నీరణుడి యెల్లపుడు సాన్నిధ్యమంబు నందుండు భా

18

దరుణులను దయచేసి మాకిట సమాధానము వ్రాపి? నేను రహిత్ పృథ్విగా నుతిచేదను నిన్నుం దలి నేను పృథ్వా

పు మరియూ! యెంకటి పుణ్య కీలనా కదా! మా యా జగద్రక్షణం
 డరయ న్నయదరణునుండి యిల్లై నావిద్యులించెన్; నవనా

11

రల దౌర్భాగ్యము వాచి ప్రావుమలరారం గ్రేమ్మ యేసు పోక్షూ॥

శ్చలచైతన్యమున నమ్యివారికి ఫలార్థాహంబులం గూర్చు వందలి సత్యంబు గ్రహింపలేక పరితపస్మాంతులై గుండు వా

ను॥ కలభారంబభిలంబు నడచి సాకల్యంబుగా జైచి న

ము॥ కఠరల్పద్రంబులనుండి హేయభుగు దుర్మైర్మర్మ మేతెంచు;గుం
భటతూచు నిష్కవశాయతాపుర్వెడలః;శత్రున్ రక్ష మాంసాన్ దయా
క్త విశేషార్థి యుతంబు లీతనువు,లీధాత్రి నిష్కహానా పృథ్వా

చ విధానం బెటులబ్ధి?ఁదెల్పుమా,స్వభావంబెద్ది? యేను బ్రోక్షమా॥

18

మ॥ తనువుల్ శూలపదార్థ మార్థ్యయు సువాక్తన్ శూత్తమై యొప్పు నీ
తను దేవైష్వాక్యవిధాన మీశ్వరకృతార్థంబందురీ ద్వర్ధిచే
తనుమాయామయమై జగజ్జనము సంతిష్ఠాంతరంగంబులన్

కనటం జెందెడి;లోకరక్షణమున న్వర్తింపు మేను ప్రభూ॥

19

మ॥ ఇలపై జన్మమొసంగి, జెంచి, కమణీ శ్యేచ్ఛా విహారక్రియల్
జలయంతేనీ, సుకంతలింగాలిపి, యీలీలన్ సుఖంబిచ్చి,చా
వుల, సుఖంబుల,బాధలం బరవీనివున్నము హింసించు రీ
తుల గూఢార్థము జెల్పి ప్రోవుము గృహన్ బోర్వర్య యేను ప్రోక్షమా॥

20

[illegible]

ను॥ పరదేశీవిది, మాన్యుదేశము భవద్వాసస్థలం, బంధుచే
ధరణిన్ పౌఞ్యశునరం రిత్తయగు; బాంధవ్యానుబంధంబుచే
ఋతౌపరంబగు రాకపాకల; వృధావ్యాపారము ల్లాన, త్వ
త్సరసాలాపములన్ సరియటయెడ మాద్రప్రాప్తి చేయు ప్రభులగు

పా॥ జయశ్రీ శైవరణాంబి కావు, భగవత్పాద్యంతాన పరిభా
వ రణశంఖాది వాగామరణితలఁ బ్రాస క్తావ్యజముగాఁ గలుగ్గి తమన్
భరణమున జెందక చచ్చియుం బ్రదుకు. భక్త్యవ్యక్తి కుమ్రుంబరగా
హ్యమముం జెందగ నీవెయ్యరుండవు కుంభత్కరి నేను పరిభూ॥

మ॥ ధనమా కోరవు, కీర్తికొంద నణుమాత్రంజైన నాకింపు వం
ధునిఁ బంగుం దయఁజూతు, నాల్గ్ తుదయే లోరంబుగా నెంతు, ఏ
కున నిన్దంపఁ దలంచువారెకొఱుకై నోచించి ప్రార్థించు, ఏ
ఘన సౌపుణ్యము నీకుఁదక్క- నితరార్థకాంతంబై? యేను ప్రభూ॥

24

మ॥ మృతులన్ మేలుకొనంగఁ జేపీతివి; మేనీ మాగ్గలే నాభ్యుక్తా
వతిఁగోరగ్రవాబాధ మాన్పితివి; సంఖ్యాతీత కోగార్తులం
గృతకృత్యాకులఁజేసి రన్పితివి; సంకీర్ణాఘు కూపస్థితి
వతీతన్ నీరుఁడవాఁడు బ్రోచితివి; నన్పాలింపు మేను ప్రభూ॥

25

మ॥ జడ పాంచాతికలన్ భుగక్రిమి మృగాశ్వుదోరు వృక్షంబులన్
వడిఁబూజించిన, నీటమన్ద్రినకు, సంభావించినన్ వ్యగ్రహ
బడబాగ్నిన్ కలభంబువోలెను స్వయాప స్వార్థ చిత్తంబులన్
జెడఁ; నీమాటల విశ్వవినయయెడన్ కవాత్మక దేను ప్రభూ॥

26

మ॥ భవదాత్మారహితంబుగా జనుడు సంపద్యుడై న న్యహే

భవుడైనన్ రవియంపనేరఁ దెదియం దధ్యంబు శిగంబునై

న, విరాజిలైడి కేశవర్ ముదఁడైన వ్యార్ప వీలుండునే

భవభీతిం దొలగించి మానవుల సంభావింపు మేను ప్రభూ॥

మ॥ ధరై దైత్యాలయముల్ విశేషముగఁ ద్వవ్వామంబున నిమించి దు

మ్మరిమా వ్యాధులమాన్వి రోగులకు హర్షించిచ్చు మండెం దగన్

దొరసాను ల్భవదీయ సేవకయి బంధుప్రాతము నీడి యా

పరమార్థంబున సంచరించెదరు శక్యత్కీర్తి నేను ప్రభూ॥

మ॥ ధరణిం బుట్టినదాది చచ్చుదనుకం తాపతయోచేత దు

ర్భర సాంసారిక తాథల నునిగి త్వత్పదారబుదార్పవా

పరత న్నర్మవీలుచిక్కెడు కృపాపారీణతం బ్రోవుమీ

వరదా! మానవకోటి నిన్ను నులియంపం గ్రీస్తు యేను ప్రభూ॥

మ॥ ధనమే లోకుల కైవీకార ఫల సంతానానుకూల ప్రసా
ధనమా నందురు, వ్యర్థవాక్యమిది; సాధ్యంబయ్యెనే సాధుసం
వాసవం బర్హసమృద్ధిచే ధరణి; నాహ! దైవపరకల్పమే

ఘనమై సాగకకం గనుం దుదఁ గడంకం గ్రీను యేనుప్రభూ॥

మ॥ దైగైతో మను సాధువాక్య తతులర్హిన్ దుష్టవాక్యంబు లిం
పుగఁ గన్పట్టును, సర్పదారమరుచిం బుట్టించు వాలోగ్య హీ
న గురుత్వాధ్య పదాగ్ని మిష్టమగు; పెన్న నోకమాన్యంబిదే
యగుట న్నీవచనంబు లేరు విసరయ్యా క్రీస్తు యేసు ప్రభూ॥

మ॥ కడుదొర్జన్యముతో, బ్రజాచారణచిత్తంబూని పైతాసు మా
నడుమంజేరి సదా దురాసదము లవ్యాయంబు లొక్కత్యముల్
వడిచేయించును నిగ్రహింపఁదరమే వాత్సల్యపూర్ణాత్మి! నీ
పుడుపంజెలును వీనిదొడ్డముల సాధూత్తంప యేనుప్రభూ॥

మ॥ నిగుసుంగత్తిగద తిప్పొ క్కైయగదత్తై కిప్పుంబుగామంతుః, ప
న్నగమున్ విప్పొ ఫణ్ణంబు తెబ్బియినఁ ద్వన్నామద్రక్షావస్యభా
వగుణంబున్ సుజనార్తిహపుఁడులే త్తాన్ ప్పింగమన్ త్తాతి నో
జగదేకార్త పరాయణ ప్రథ చణా! సామ్యాత్మయోసుప్రభూ॥

83

రు॥ ఉదయంబొదిగ నిదవోపుతరికెన్నో దుమ్మ రావస్థలన్
బుదిఁబొందిలు నిల్వొక్కత్తెములు గమ్యస్థానముం జేర్ప వీ
గుదవీ పుత్తొ ధ నేమజాదు లభకిక్ తో భంబు గల్గించు నీ
శుభద్రవ్యాత్మ్యదయే సుఖాదహము భూషా! కీన్దు యోసు | పభూ॥

84

రు॥ తనువుల్లాడ సకాశ్యతంబు లమలొత్తాతాతి దీర్ఘంబుదా
నమరాగంబులు తాడఁగోవలవృధాయాసంబులొ నుర్వరక
ఘనభోదావహనులో వియోగములు సాంకగ్యంబు లాత్మ్యధర
ధన భాన్యాదిర మీయఁబాలదిల సన్న్యవంబు నేను ప్రభూ॥

85

మ॥ తరమే మానవబాతికీధరణి సంతపాంతరంXంబులన్

నిరతి నీ పదనేక ద్రిప్పటకు సాంప్రదాంత తోగారులా
 పరమాత్మర్ పరితాప మందఁగ వానోవ్యాధున్ పృథుక్రాధనీ
 కర సాతాన్ పరివారమున్ దరణి మార్గం నీవె యేను ప్రభూ!

మ॥ నిముసంలేక వ్యవధానమాయక సదానిహారణంబైయో
 యమబాధా సమతాప భరిము విపర్యాసంబుగాఁ బొందుయో
 గము ధాత్రిజన సాలభాగమున జక్రంజెక్కివానో యనన్
 భ్రమఁజెందు నన్యమార్మితాపముఁగ నన్ ఎన్నింపు మేను ప్రభూ!

మ॥ ఒకరాలోగ్యమునంద వేనొకరు తైలోన్య త్యావాజూన్యంబుగా
 వికటోద్య త్పిగు లోగ వీడిత తనూ వేగామృతామృదు నీ
 వకలంకావధ సత్త్వము ల్వలము సర్వాంతస్థిని న్నింది మా
 మకమా ప్రార్థన మాలకించి ప్రజున్ నన్నింపు మేను ప్రభూ॥

మ॥ తనువులొడ నకాశ్వరంబులు మహాధర్మంబు లీర్పాటరా
యణిముల్ ప్రాగము లైహికార్థ ఫల కామ్యాయత్తముల్ చిత్తముల్
ధనకాంక్షా పరతంత్రముల్ మనుజు వృత్తం బిట్లు క్షీణించె నీ
జనహామం దొలగించి ప్రోవుము దయన్ స్వచ్ఛాత్మ యేను ప్రభూ॥

39

మ॥ పరివారంబును బాంధవుల్ సుత సుహృద్భార్య ద్వనేకాప్తులన్
మరణానన్తను బాపలేరికె, బరానందంబు గల్గింపఁజా

లరు; వృత్తి భువివారితై ముక్త్యశబాలంబైల్ల బోనాడి దు
ర్భర దుష్టత్యము లాచరించెదము కేరణీయ మేను ప్రభూ॥

40

ః॥ విమలాంతఃకరణః॥ గూర్చి పకలోక్సీధంక మోహనబం
ధముల్బుధించి మదీయసాపవయముం దప్పించి రక్షించు భా
గము నీదేగదానియధన మధిపా ! ప్రాపంచికస్వాస్థముల్
క్రమరీతి వృద్ధిమించి మించుము శృపాలంకారయేను ప్రభూ॥

41

దు॥ అరివద్యస్తవాల స్వీకృతిని ముగియగాక స్వర్గంబులన్
 భరింపంపం ద్యుతియంప కరిగియింక సాక్ష్యంబై తదాశుతై
 వగ కావస్థల ధారుణీశవమునన్ తైన్యాకుర్తిరా మానవుల్
 తరహానీడయ గోరుచుండు తెల్లమై భావింపు చేతు! క్రమా!

48

మ॥ కలతో నాటకమాడుటంగి నిల బాగ్గితాళిలకుండెట్లు వాణ్ని
 తలమున్ తెందుచు మానవారి గడుదలతో చలువనుగ్గిని ని
 ర్మలతంబాని నశింతు రంతముండద్యస్తానిఁగిరియుం గాంచువా
 రలు మాయావయ్యలై నశింపరవారం గ్రస్తు యేహ పోతు!

49

మ॥ నర సౌందర్య వర్ణనా విలాసవతి యానాశీశోరత్వ మెం
 దన శోభాశ్రీతి నాద్యతీరిం గనల కానందంబు గల్గించినక
 జవస్త్వంబులు దానినొందుమని ప్రోత్సహింపఁ గాంచు ని
 యానమానంతాల వాని ప్రోత్సహితోహాస్యధార! యేను పోతు!

45

మీ పరమార్థ పరమార్థ సంగ్రహము ద్వప్త సాన్మంతులౌహరి యాం
తర హేయభావములందు చొలచి కాంత స్వచ్ఛ కామ్యుల బక్

వర హారాయణ యా రివైస భర హానందానుసంధానముక్
వరలంకారము పాపహానములకుక్ భరతాశ్రమము ప్రభూ
కా బహుభావస్వరూప మంద్రియగుణాసక్త మనోనిగ్రహ
గ విధానమునభుక్తిగించు సయితాకారలంబు గీర్తి
భవబద్ధులందు చూచు లోక

భవబద్ధులందు చూచు లోక
భవబద్ధులందు చూచు లోక

భవబద్ధులందు చూచు లోక
భవబద్ధులందు చూచు లోక

భవ విరాగమునందు చూచు లోక

అనుబంధములు

பெரிய கல்வெட்டு

51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568

ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದರಿಂದಲೇ ಇವುಗಳಿಗೆ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

మ॥ జనకాద్వయము

తనకుం జెందు రాత్రి

జనతా ధూమిని నీపదాగమం

[illegible]

శు॥ పంచమం గోకుల శాస్త్ర-బ్ర

కల్యాణం మహానామం

తలఁపుర వర్తమాన లిరిక గో.

ಪ್ರತಿ ಸ್ವರೂಪದ ಅನುಭವದ ಅನುಭವ

9

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

३३

శ్రీ: హనుమంతం నా

2000-01-01

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳು

॥ अथ श्रीमद्भगवत्पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

సంకల్పము

అంధింపేత రాత్రిలు

ప్రభుత్వం

2019-2020

గోపాల్ కృష్ణ మే యోధురీ

సుభూతంబు సుభావా

శ్రీమంత్రి 10 రోజుల వాడే మేము పుట్టాము.

也

య॥ మనశాంతికిరణప్రవృత్తులకని హృత్స్వర్గధూయిషమూర్
ధవశాంతాపరతం బరాగ జారణోద్ధండ ప్రచండంబులున్
జనితా లోల పరాయణంబులు భవద్యాకాశిమృతావిష్టమూర్
తనటం శేంబెడి మానత్వరజము సైంహ్రోపు మేను ప్రభూ !

51

య॥ గబుళింబ స్వరహంతరయా నరగ మౌగపూర్ణవిదేయమాకగున్
క్షణమైనన్ భవదీయ రక్షణము పాతాత్యాగము గానినో
మణియంత్రావధ సేవనస్థగము భవనాశ్రిత్యమే లేనినో
జలగంధ్రోక్తులు సర్వశీర్షమును లోతాధార యేను ప్రభూ !

52

య॥ ధనికుండైవను నిగనుండయిన సంతపాంతరంగంబునో
దవశాంతన్ పెర జేరలేదనుచు భేదంబందు; తాంభూర్ పురా
తనముల్ దీరిన శాశ్రీత్రైల్లంబు వృద్ధంతర్వాన్వితప్రసాదు స్వదా
తనిపున్ద్రస్య భవత్ప్రసంగ కథనోత్సాహంబు లేనా ప్రభూ !

53

మ॥ ధనమేమానా ? సతీసుతాదులికమీదం దానిశరీరిగా
వినియోగించుట ? నాయశంతరము , జోర్వీర్యంబు నిర్వీర్యమై
చని వృద్ధత్వమునంగదా ; యనిజనల్ సంతప్తులౌటల్ల నీ
ధన శిక్షా విధి గోచరింపమనె నిక్కం లేలు మేను ప్రభూ ?

54

మ॥ ధరణిన్ జన్మము , నెతునపుఁ బిదపం దజన్మకృత్యంబు లా
దర్శముప్పన్ రచియించునపుఁ దుదకంతంబందు నవైన మా
కరణన్ స్వచ్ఛ యొకింత లేదుగద ! భూమ్యాకాశమధ్యంబులుం ;
బరిపాలింపుము కిల్చివంబు వెడబాపం బాలు దేను ప్రభూ !

55

మ॥ పరిమా నిత్యముగాదు, బంధుజనమున్ వ్యర్థంబై యో॥ నుత్తర
క్షణమైన నగ్నిబాడఁ గానవంగదా ! కామ్యంబు లెల్లన్ వృధా,
మణిమంత్రాధసంబులవి ఛద్యప్రాప్తమెంచన్ ; భవ
ద్వైఖమే మోక్షమునంగు గవదశలారిం బాపు శేను ప్రభూ !

56

మ॥ నుతదాదాధనకాంతలం బ్రజలు సంక్షోభిం! రాత్రివృథా
యజుతులై, సౌఖ్యము బుద్ధుదాత్మికము, యాగాయమూర్ జన్మమూర్
సతతంబున్ తుణుభంగ దేవాములకై యింబుఁ బోవారు వా
రతీహీను లృతిహీను లక్షులు ఖలవ్యాదు లేసు ప్రభూ !

57

మ॥ పరమాత్మా ! కరుణాలవాల ! వరదా ! పాపించికస్సప్రజ్ఞో
ద్ధరణపాత్రిభవ దుష్టభూతికృత సాంద్యాంధోత్పిక్వంతై న యా
వరణోపవృధరాతలస్థ భవస్వబాత ప్రదుఃఖంబులం
గరుణారబౌపి మహాపహారకలన నక్షింపు మేసు పౌభూ !

58

మ॥ వటువృక్షంబు సన్నానకర ములు దానలిం. నీర్ధూసలిం;
బటుధుశ్శుండగు మానవుండు తుణుమైనన్ జీవితైర్యవం
దుభాకాధారములేదు పాపియగుటన్ దుఃఖాకులస్వాంతలం
నందై భేదము: నుండు దయాఁబోకంజెల్లు నేను ప్రభూ

59

మ॥ బ్రతుకేనిత్యముకాని యాభరణిపై బంధుప్రజం బాన్ దిరున్
 సరుతున్ చిడ్డలు సత్యమెట్లుగదా రాశిలోవ్యర్థముల్ వారికై
 యతికాంతాపరతన్ మెలంగుట వృధాయాసంబు ; నిత్యంబుని
 శృతిఃఖరాజించిన సత్యతా ఫలము దానంగల్గి నేను ప్రభూ !

60

మ॥ సతితో సంతుటితో సహోదరులతో సంబంధులందఱేతో
 యతిహృసులులుబాధగల్గించు చునో వ్యాధిజన్మవా నొల్పిన
 గతి రత్యంతఃఖణింగ్ శాశ్వతపరాగ్రస్థమా మానసం
 బు ; తదీయా రిహరించి హృదగు చుముం గిస్తు మేను ప్రభూ !

61

మ॥ యతిహరింబ్రతు లోకభాంధవుల వా సకేటియా మానసో
 చక్రన పాపాదిల పాధలర దొలచి స్వరప్రాప్తి గల్గింపు ము
 దుర జాడన్య ఘనాపరాధ సముఖేతుల్ మానవు ల్వారి చు
 ర్భర సంకీర్ణ రుజాధిపాధల దరింపంశేయు మేను ప్రభూ !

62

మః కలదే స త్తమసేతు లోకమసాకాన్ నిల్వవైజచ్చిహ
వలసైతానుని మృత్యుభ్రే గలిచి పూర్ణార్థం బునర్జడమున్
బలిమింగంటివి; తైరి చుము తెరల న్వంచించుచుండెన్ భరిం
పలకంజేసి కమంబుగాన మనుకంపంబొపు మేను ప్రభూ!

65

మ॥ ఫణిరూపంబుధరించి నాడు, జనలం బాపాతులం జేసిదా
రుణ దుర్గారములందుఁ జొన్ని మిగులన్ లోగార్తులం జేసి నా
డణిమాద్యవృత్తఫలంబులంగలిగి భూతాకారమంచాల్చు నా
గుణహీనుంబరిమార్చి లోకసుఖముం గూర్చింపు మేను ప్రభూ!

66

మ॥ తెరలంబాపుము, నిన్ను బోలుపొవునీపుద్గిం గనుబాల, సం
చిత పాపంబుల రూపుమాపి చుమురక్షింపందగున్ ధాత్రిస
మృతమే నీకువిరోధికృత్యములు కుంభర్తిలమైతిల్ల
క్షీణిసభృత్యులు దుర్గతింబొగిలి గాసింజెంద నేను ప్రభూ!

68

మ॥ అదర్థ సంబున సంఘకాలమున నీ నూజల్ మనోవీధియగు
 దు విజృంభించెను కష్టకాలముల కుందుండోచు నట్టొట్టచే
 భవబుధంబులువాచు నేరపు వృధావ్యాసంగములన్నిని నే
 భవవీరౌరుపదాంబులదగ్గయమున భావించు నేను ప్రభూ॥

69

మ॥ గ్రహబాధల్ దొలగించితవు విపులగ్రావ్యాసులెక్కేని ని
 గ్రహశక్తిన్ జెడలించితవు మృతులం గాంతుం బుడచివులన్
 రహిగావించితవు పృథ్వీ నరజన్మనించుకాలంబునన్
 బహుతాభలనుమున్ బ్రోవునునుకంపం గ్రీష్మ యేను ప్రభూ॥

70

మ॥ అతీమాపాతుడ పాపపంభవుడే సంఖ్యాతీత ఫలారాఘ సం
 గత దే నందిన చ రేకుండ నమిత్కార్కుడ దాసానుదా
 నతతింజీర నవర్తుడేం గరుణసాక్షాత్కారసంధాయిత
 గతిగల్గింపుము నాకు దేవతనయా॥ త్వాభర॥ యేను ప్రభూ॥

71

మ॥ దళహిష్ఠిః । హేతుప్రజలకా జగ్గరవి నోధంతి
 . బరహాశుభాగ్నిగోమైశ్చేత్తిమ సహ్యురవి నోధంతి త
 యరణాకా గ్రంథకాశ్చోధల జహహాశుభాగ్నిగోమైశ్చేత్తి
 పురుకాశ్చేత్తిలశ్చేయ ద్విమగ్రయ ప్రాకంబకాను మేను బ్రేమా !

72

మ॥ మమిన్తా సలమూరగిన్త పిదప వాక్సర్వమంబ్రేంతి హ
 గ్రీడ హవాంత మహామ్రోశక్త్యై క్షీర ద్వారభర్తమంగారిని సం
 బరలం కంతి తనోర్వహాభ్యులగి భూపాల బ్రహ్మహుభ్యులక్
 సదయంత్రేతరనాంతరంగులుగ మార్పింతు వేను బ్రేమా !

73

మ॥ పుటక త్కైల్ దమట్ట మానవరధానాశేయతామార ల
 క్రైశ్చరీ స్వదణః సుర బరభనాకాంతోదజ్జతమ్మలం
 దరణాలానా సుబత్ జాధజన త్యానాన్త్యై హేత
 దమ ధాత్రింగల క్షివారలః గృహన్ రక్షింతి మేను బ్రేమా !

74

మ॥ అభయోత్పత్తిఁ దివదర్శనలన్నిదుపునపారకుటంజాజగ
 త్రృప్తుపేరితిఁదలంచునో యటులొనర్పక నీదృష్టమెయఁడినక
 శుభముల్ చేతురు నిందునందుమనకుక దుఃఖంబులుం బాయు, సాన్వ
 మభరంబీవిధివల్లి మమ్ముగడునెందుచోచు మేను ప్రభూ!

78

మ॥ జ్వరతోగార్తులఁ దృప్తజనోదరుల జొర్చిల్యంబులందంచి భి
 కర దుత్తాంతి దుశాపనోద మిపుడుం గావింపు భూర్వంబుల్
 నరులెంచన్ బలహీను లీతెగద! యశ్యానుంబులంబాపు నే
 ర్పరీ బద్ధుటను మమ్ముబ్రోవు మభవా! రారాజ! మేను ప్రభూ॥

79

మ॥ ఒక శేఖన్సుఖసంచయంబు మరువయి యొప్పురుచున్నట్లు నే
 యొక శేఖం బైదుబాములాదులొని తైశ్శోత్సాహముల్ గ్రుంగునో
 లిక్క గన్నట్టును బండికల్లనఁబఱచి కేయంకనన్ సోభియిం
 భ కరావధము తారుమారగును దుఃఖంబాదు మేను ప్రభూ!

80

మ! పరమాత్మప్రసాదము పదార్థసంగ్రహణ తత్వజ్ఞానసంపాదన
తత్వ రతస్మాద్వివక్షాజి వర్తింతు; సంభావించు మార్గము శి
ధరణిం జెక్కు తెరంగులై పరకు; నీ ధర్మోక్తులే సర్వదా
స్మరణీయంబులు మాక్షదాయకము లోసర్వేక యేనుప్రభూ!

81

మ! జగతి నామప్రతాపచరింపంగ భవత్సంకల్పితార్థంబులన్
దిగవాడ న్మది నెంత రైహికములన్ దేదీప్యమానప్రభా
వ గభీరంబగు స్వర్గతెభవము సంప్రాప్తింపుచున్ నందుచే
దగ గూఢంబొకరించి యుండువనుచుం దర్శింతు వేనుప్రభూ!

82

మ॥ ప్రతికార్యంబును శయ్యఁబోవునెడ దైర్ఘ్యంబూని జర్మకుఁ దే
గతి దాని ప్రచియించునో యని వితర్కంబూని తద్రీతి స
న్మతిఁ శయ్యఁ వృచకుటువారలకు మా స్వస్యస్మై శ్రేయముల్
సతతంబుం బరిచర్య నేయునుగా! పత్యాత్మ యేనుప్రభూ!

83

మ॥ ఇదేస భక్త్యంబుల నిష్క్రమణములా సాంసారికావస్థలం
 దపులంజేసి వృథాప్రయాణముల సంతాపంబులం జెందుకమా
 నపు లభాన మహేంద్రకార వినిమగ్నప్రజ్ఞా లెల్లప్పుడున్
 భక్తజాతావిధులే జయభవాములే పరిణామై నేనుప్రభూ!

మ॥ అవనిం బూరముగా నెవండు భవదీయాభానుపారంబుగా
 నవసాసావతము సంచరించునో? మహేయంబైన స్వర్గంబుకాఁ
 దవలీలన్ భువి నాకమించి సుఖయా నల్లొటచే నెల్లమా
 నపులున్ దీని గ్రహించునట్లు దయబూసంజూడవలెమేడుప్రభూ!

మ॥ భవదీ యొరు కటాక్ష చీక్షణ రసప్రాప్తిన్ తుణుంబాసయన్
 భవదీయాగ్రవా యోగ్యతీర్థివమహాభారంబుచే నా రియాఁ
 గవగూడెన్ తెలుగుం దమంబు వరుసం వ్రా ప్తివశేతదన్ ॥
 బవలీలన్ నిరుమిట్టుగ ల్ప విభవేయాఁ గాజె రోనుభవు !

మ॥ ఘనకార్యాచరణంబు వ్యర్థము, మహాదృష్టాంతియుకొ రిత్తయా
ధనధాన్యాదికముల్ వృథా, నుత నున్నా దారాదులుం గల్లయా
గుణసంపూర్ణుడైతైన నీకరణ మాకుం గూర్చుగా కన్యసా
ధనముల్ గూర్చుగలేవు నీ కర సమాధానంబు చేస్తుపభూ!

87

మ॥ మరయు లెక్కకు మిక్కిలింబులుగ ధీమంతుల్ ప్రబోధించి, వై
వక సాక్షాత్కృతికేయనండు; పరికింపకొ నీవలెన్ స్వోత్తలం
గృతకృత్యంబులఁ జేసి లెవ్వరు? ధర్మలికా; గాన నిన్నే మదిం
బ్రీతియయ్యండు నిదానవృత్తిఁ గనినకొ ధన్యాత్ముఁ దేస్తుపభూ!

88

మ॥ ఘన విశ్వాసమె మూలకారణము లోకవ్యాప్త రతానీచ
జననంతా మరణోటి లైల; గడు సౌజన్యంబు దీపించు క్రి
ష్ణసైవై విశ్వసనంబు గూర్చిన మహాత్ముల్ ధన్యుఁ లాశండు చె
ప్పినరీతిం బవలంను; నీవిధము వ్యాప్తిం దు మేస్తుపభూ!

89

చు॥ జననంబున్ మరణంబు వాగమన నిష్కంఠస్థితల్ భూసలిన్;

భూభక్తాత్మానాల దుఖ భాజనముతై క్రాంతన్; యభచ్చాదిని

గన నాహోదళరంబుతా; నటులఁ జక్కఁ జేసి, లోకార్థివా

విప్య నీపుణ్య మగణ్యమై నెగడు, వీపిం గ్రీవు యేసుప్రభూ!

చు॥ దివిజాగీతుఁడు సృష్టికర్త పితయై దీపించు మర్యాదీ భూ

ధపు లన్నక భయమేమి? ధర్మపరతంత్రప్రీత్యన్ సర్వదా

జనసర్వంబుల వద్విత్తీయంబు లయి విశ్వాసంబువన్ వర్తిలన్

భవ బంధంబులఁ బాపి ప్రోచును గదా! భక్తార్థిచేసుప్రభూ!

చు॥ జన సామాన్యము సౌఖ్యమందు విధుల వ్యర్థుంగ నాహోద భా

జనమై స్వీయ సుఖానుభూతి కనుపా చందంబు సంధిలు; తం

చనశేయక సమకట్ట దుర్భర వికాచ శ్రేణితామంబు లా

ర్థి గూర్చున్ వివిగూఢ వృత్తి సరమున్. శ్రీకృష్ణ యేసుప్రభూ!

మ॥ నిరతి శ్యామల కేవల సుఖకు ప్రభూ ! నీవిభక్తి శేషాత్మలిన్
వరణున్; మానవ హింస, నీ యపకృతింగావించి వట్టే యగున్
వర దేవాత్మికా దంచు ని స్థిలుచుటన్ శ్యామ్యులు తా నీగలిన్
భరమా కిల్చివ పాగరంబు దరియాశ్యాంభులు కేను ప్రభూ !

93

మ॥ ధర పాపాతుండ, పాప సంభవుడ నాథా ! పాపకర్ముడ, దు
ర్భర పాపావల దగ్గ గాతుడ, గృహపాలీన శుభాద్యభా
స్వర దృగ్గౌలమా నానయిం బరపి, నిర్వాజంబుగాఁ బోవు మో
వరసారాయణమూర్తి; రక్షక ! విరావం గ్రీష్మ యోగు ప్రభూ !

94

మ॥ వరుడో బేవుని విగ్రహంబు; విమలాంతర్గర్భిత శ్లేష; మా
రగ్య నటయజ్ఞులు పావభారమువ డ్దారాద్యర్థముల గారయటల్
జరితాపావనా మా; భవత్పిత సంప్రాప్తాంతం గ్రాత గా
దిరమై మించె బురారన ప్రతిభ శుక్తి మించి యోగు ప్రభూ !

95

ను॥ సతతంబుకా బహిరంగ నీమ నెమకకా సంప్రాప్త మెల్లొను? డై

వత మాత్మీయత, వాఁతరంగికముగా వర్తల్ల; స్వార్థంబు నే

గతి నెకా దిగఁ దొలిసి విశ్వవిసుత భ్యాసి వివృతంబించి నే

విత లాభంబును నీకణాటి గను దృష్టింగ్రస్తు యోసుప్రభూ!

96

ను॥ క్రమలీలకా భువి పాపపుణ్యములు నీరక్షీ; సామ్యంబునకా

భ్రమ గల్గించి మహాపరాధములకుం బాశ్చీయ నుద్యుక్తమా

విను లాంతికరణంబు లంచల గలికా భేదించి సత్యంబు నే

లమి స్వాంత్యత్రము క్షేపిణ్డండు రెపుడుకా స్వాత్మ! యోసుప్రభూ!

97

ను॥ సదశంబా ముకురంబునం గనినచో సవ్యాపసవ్య సితుల్

విరసంబై గనపట్టు నైహికము లీలీలం బ్రవరించు, నీ

పరమ ధ్యాన విశుద్ధ దర్పణమునకా భవ్యంపు టాముష్మిక

స్థిర సాఖ్యంబులు గానవచ్చు; నది మేల్కొనించు నేను ప్రభూ!

18

మ॥ ఘన కాసారమునందు బింబ కేసులం గాన్పించు వృద్ధ్యస్తపై
 మను బాంతరికరుణలులం బ్రభుని పాపస్థిం దైవ రూపంబు దు
 ర్గణ భేద నిర్దిష్టజెలంగు నని ధీరుల్ సమి కుదాఁకుతై
 నిదు నేనించురు గాన వారిఁ గనుమా నిత్యంబు నేనుప్రభూ!
 మ॥ వర మంత్రప్రేక్షడ రాన్వ యోద్ధృవుడ, సద్భక్తిన్ భుజంగాభ్యుడై
 ధర పాలాపుర వాసుడం బటు మతాంత ర్మర్తయై యుప్పు సం
 బర లాక్షిచ్చితు నేవనల్పు నరుడై, మత్తేధ విక్రీడితా
 కర వృత్తంబుల మాలఁగూర్చి, వడిం గొనామగ్ని యోసచ్చిభూ!

(K)

సంభూతము.

నాటకములు

1. అంధాభిషాసకాండము	0	12	0
2. " ఉత్తరరామచరిత్రము	...	0	12	0
3. " ప్రహస్న రాక్షసుడు	0	12	0
4. " చారుచురపరిణయము	...	0	12	0
5. స్వగాజ్యవైజయంతి [విద్యుచ్ఛక్తి]	...	0	12	0
6. శకలేఖాపరిణయము	...	0		0

— పద్యకావ్యము

1. నాలుగు సువాగ్ధులు	...	each	0	4	0
2. సకలచరిత్రము	...		0	4	0
3. దానశాసనము	...		0	4	0
4. వనంతకుసుమము.	...		0	12	0

10573

